

לח:

שבועת הפקדון פרק חמישי שבועות

עין משפט
גר מצוה

שבועת הדיינין. הא דלא נקט ונהגת בנאשים ונאשים דמתנן
לעיל (דף נ"ג) גבי פקדון משום דמילתא דפשיטא היא
ולעיל לא מני לאלא דלא נימא נילף שבועת הפקדון משבועת העדות:
לאחפושי חפצא בידיה. מימה דכשבעת העדות וביטוי ופקדון

או דלמא. ולא לך אפרטא קאי ויש כאן כ': **אי דפריש. לכל אחד**
ואחד ולא לך פקדון ותשומת יד גול ואכריה: **ועיקר קנס הוא טובע.**
עיקר מצינו על הקנס היא ואע"ג דנושט ופגם מני בכלל כפירה
ניניה לא מיידי עליהו דכמפרש ואזיל: **הכא ככולהו מילתא כפר ליה.**

דקא לא נאקמי קאמר ודכושט ופגם
בכלל כפירה: **הא לא דמיא. קשיא**
דכ"י הוא דקמסיק למילתיה:

הדרן עלך שבועת הפקדון

שבועת הדיינין. שהדיינים

מקצת הטענה (שלימדוה) מאשר
יאמר כי הוא זה (שמות כב) וכתב עלה
ונקרב בעל הבית אל האלהים אם לא
שלה ידו דהיינו שבועה: **הטענה.**
שהשבועה צריכה על ידי זה מהא פחות
משמי כסף: **והסודא.** ששמייכו
לישב על מהא פחות מפרוטו. ובגמ'
(לג): פליגי רב ושמואל דפרוטו זו אם
ממון שמי כסף של טענה היא או

לרין שהיא טענה הכפירה של כסף
שמי מעות כסף לזד פרוטה של
הודאה: **שמי כסף.** שמי פרוטה של
דהא שמי לזון נקנה היא וכן שלש
הדיינין: **אין לך בידי אלא פרוטה**
פטור. שאין ההודאה ממין הטענה
שזה טענה כסף או זה הודה לו נמשע
וכגון שלא טענו לו שמי מעות של
מטבע אלא משקלו אם טענו מטבע
היה הודה לו בטבעתו כדלקמן:

שמי כסף ופרוטו כו. קסבר טענו
מטין ושעורין והודה לו כדאמר מהו
חייב: **אין לך בידי פטור.** שאין
כאן הודאה: **שהוא כמכור אכירה.**

גליון הש"ס

נבא אין לך בידי חייב
שי נטיף דף די בידי חייב
דיה וכל:

מוסף רש"י

שבועת הדיינין. הנהגת
ההודאה הטענה שתי
הטענה הטענה שתי
כסף. איש טענה אלא
אם כן טענו שמי כסף.
ושמי כסף הינו שמי
משען שכן שלש דמי, דאי
דיינין, שמי כסף אינו ליה
למתי (בבבא נ"ג) ולעיל
שן שבעת הדיינין
על הטענה מהוה שמי
משען כסף טענתו שזה
שמי כסף י' לו כן
זה יורה לו מה שזה
פרוטו ויכפור הלא, או
יורה הכל ויכפור פרוטה
(ב"מ נ"ג). מנה לי בידך
אמר לו רן. ובמני פריס
ואמר להם אם עלי וכלום
כ"ג וכו'. נתנו לך
פטור. מלמט טענתו
דלוריתין (למט כ"ג). אין
לך בידי. לא היו נאכרי
ממלך חייב. לשלם
ואני נתן כשבעה שטר
הוחזק כפיני (שם). אין
כסף בידי אלא ליטרא
כסף פטור. שאין כאן
הודאה ממין הטענה (שם).
וטריסות. מה קטנה,
ופנידיון ופרוטו. לא
אף קמי (למט נ"ג). אלא
לחך. מני כול (למט
כ"ג). טענו חזין והודוה
לו בשעורין פטור.
ללא ממין הטענה הוא
(שם) דנטיין ההודאה ממין
הטענה עצמה (ב"מ כ"ג)
ופטור אף ממין שעורין
דהא אמר לך טובע לא
שעורין אלא לר' אפוליו

מחל גביה (ב"ב כ"ג). רבן גמליאל מחייב. ללא כפי הודאה ממין הטענה (למט נ"ג). ככדי שמו. טעם מלאש
שמן. והודה לו בקניניה. המים י' לו כלי נלל שמן (למט כ"ג). ריקס ללא שמן (בבבא נ"ג). הודאה והודה לו
מקצת ממין הטענה. והוא ליה טעט ממין ושעורין והודה לו ללא שמן (למט כ"ג). טענו כלים ורקעות בה פטור.
משענה דלוריתא לל על הקרקעות ולא על הכלים. שאין ההודאה רקעות מביאה ליד שבעה. שאין קנין שבעה בקרקעות
(שם) ולא פירטו ולא הודאה מביאה ליד שבעה (ב"מ כ"ג). במקצת הכלים. הודוה במקצת כלים. דלמלא הודאה וכמינה
בלאו קרקעות. חייב. לטעם אף על הקרקעות על ידי גלגול שבעה. דלמנין לה כפיך דקדושין (מ"ג) מקרי (למט כ"ג).
דקדישן. נתיבין (שם) שמלמלתי וזקקתי הקרקעות לטעם על ידי גלגול (ב"מ כ"ג). ובמני (למט כ"ג). ואף זקקתי כנסתי קאי
שן לם חזיתו ולאו אפי' דין (פסוהין כ"ג). אין נשבעין על טענת חרש. כגון טענת כדמייה. דחזק עורני כמיני
כזל מקום לל מכרי ולא שבעה (למט כ"ג). אבל נשבעין לקטן ולהקדש. מפרש בגמרא (שם).

או דלמא אבל חרדא וחרדא מוחיב תא שמע
דתני רבי חי'יא 'הרי כאן עשרים המאות
היכי דמי אי דפריש רבי חי'יא מנינא אתא
לאשמועינן אלא לאו דלא פריש ושמע
מינה פרטא הוי: אנתא ופתית את בתי
כו': אמר רבי חי'יא בר אבא אמר רבי יוחנן
מאי טעמא דרבי שמעון הואיל ועיקר קנס
הוא טובע אמר רבא משל דרבי שמעון

למה הדבר דומה לאדם שאמר לחבירו תן לי חמין ושעורין וכוסמין שיש לי
בידך אמר לו שבועה שאין לך בידי חמין ואשתכח דחמין הוא דלית ליה הא
שעורין וכוסמין אית ליה דפטור רבי אשתבע אחמין אקושטא משתבע אמר
ליה אב'י מי דמי התם בחמין קא כפר ליה בשעורין וכוסמין קא כפר ליה
הכא ככולהו מילתא הוא דקא כפר ליה הא לא דמיא אלא לאומר לחבירו תן
לי חמין ושעורין וכוסמין שיש לי בידך שבועה שאין לך בידי כלל ואשתכח
חמין הוא דלית ליה הא שעורין וכוסמין אית ליה דמוחייב אלא כ' איתא
רבין אמר רבי יוחנן לדברי רבן שמעון קנס הוא טובע ולא בושת ופגם
לדברי חכמים אף בושת ופגם הוא טובע **במאי קא מיפלגי אמר רב פפא**
ר'ש סבר לא שבק איניש מידי דקין ותבע מידי דלא קין ורבנן סברי לא
שבק מידי דכי מודה ביה לא מיפטר ותבע מידי דכי מודה ביה מיפטר:

למה הדבר דומה לאדם שאמר לחבירו תן לי חמין ושעורין וכוסמין שיש לי
בידך אמר לו שבועה שאין לך בידי חמין ואשתכח דחמין הוא דלית ליה הא
שעורין וכוסמין אית ליה דפטור רבי אשתבע אחמין אקושטא משתבע אמר
ליה אב'י מי דמי התם בחמין קא כפר ליה בשעורין וכוסמין קא כפר ליה
הכא ככולהו מילתא הוא דקא כפר ליה הא לא דמיא אלא לאומר לחבירו תן
לי חמין ושעורין וכוסמין שיש לי בידך שבועה שאין לך בידי כלל ואשתכח
חמין הוא דלית ליה הא שעורין וכוסמין אית ליה דמוחייב אלא כ' איתא
רבין אמר רבי יוחנן לדברי רבן שמעון קנס הוא טובע ולא בושת ופגם
לדברי חכמים אף בושת ופגם הוא טובע **במאי קא מיפלגי אמר רב פפא**
ר'ש סבר לא שבק איניש מידי דקין ותבע מידי דלא קין ורבנן סברי לא
שבק מידי דכי מודה ביה לא מיפטר ותבע מידי דכי מודה ביה מיפטר:

הדרן עלך שבועת הפקדון

שבועת הדיינין שהטענה שתי כסף וההודאה בשה פרוטה יואם אין
ההודאה ממין הטענה פטור כיצד השתי כסף לי בידך אין לך בידי

אלא פרוטה פטור ופרוטו לי בידך אין לך בידי אלא פרוטה
חייב **יבנה** לי בידך אין לך בידי פטור מנה לי בידך אין לך בידי אלא
חמשים דינר חייב **יבנה** לאבא בידך אין לך בידי אלא נ' דינר פטור מפני
שהוא כמשיב אכירה **יבנה** לי בידך אמר לו הן למחר אמר לו תנהו לי
נתתיו לך פטור **אין לך בידי חייב יבנה** לי בידך אמר לו הן אל תתנהו לי
אלא בעדים למחר אמר לו תנהו לי נתתיו לך חייב מפני שצריך ליתנו בעדים
ליטרא וזב יש לי בידך אין לך בידי אלא ליטרא כסף פטור **דינר וזב יש**
לי בידך אין לך בידי אלא דינר כסף **וטריסות** ופונדיות ופרוטו חייב שהכל
מין מטבע אחת **כור תבואה לי בידך** אין לך בידי אלא לחך קטנית פטור
כור פירות לי בידך אין לך בידי אלא לחך קטנית חייב שהקטנית בכלל
פירות **טענו חמין והודה לו בשעורין** פטור ורבן גמליאל מחייב **הטענו**
ממין הטענה ישבע וחכמים אומרים אין ההודאה ממין הטענה אמר רבן
גמליאל רואה אין את דברי אדמון **טענו כלים ורקעות והודה בכלים** וכפר
ברקעות חייב **שהנכסים שאין להן אחריות וזקקין את הנכסים שיש להן אחריות**
לישבע עליהן **ואין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן ואין משביעין את**
הקטן אבל נשבעין לקטן ולהקדש **גמ'** היכי משביעין ליה אמר רב יהודה אמר
רב משביעין אותו בשבועה האמורה בתורה דכתיב **ואשביעך בה' אלהי**
השמים אמר ליה רבינא לרב אשי כמאן **ככרי חנינא** בר אידר אמר כענין שם
הפואחד אמר ליה **אפי' תימא רבנן דאמרי בכינוי ונפקא מינה** **צריך לאחפושי**
חפצא בידיה ורואה אמר רבא **האי דיינא דאשבע ענה** אלהי השמים נעשה
כמי שטעה בדבר משנה וחוזר ואמר רב פפא האי דיינא דאשבע בתפלין נעשה
כמי שטעה בדבר משנה וחוזר והלכתא כוותיה דרבא ולית הלכתא כוותיה
דרב פפא הלכתא כוותיה דרבא דהא לא נקיט חפצא בידיה **ולית הלכתא**
כוותיה דרב פפא דהא נקיט חפצא בידיה **ישבועה מעומד** תלמיד חכם
מיושב **ישבועה בספר תורה** תלמיד חכם לכתחלה בתפלין ת"ר
שבועת הדיינין אף היא בלשונה נאמרה אומרים לו היו יודע

שביל
מחל גביה (ב"ב כ"ג). רבן גמליאל מחייב. ללא כפי הודאה ממין הטענה (למט נ"ג). ככדי שמו. טעם מלאש
שמן. והודה לו בקניניה. המים י' לו כלי נלל שמן (למט כ"ג). ריקס ללא שמן (בבבא נ"ג). הודאה והודה לו
מקצת ממין הטענה. והוא ליה טעט ממין ושעורין והודה לו ללא שמן (למט כ"ג). טענו כלים ורקעות בה פטור.
משענה דלוריתא לל על הקרקעות ולא על הכלים. שאין ההודאה רקעות מביאה ליד שבעה. שאין קנין שבעה בקרקעות
(שם) ולא פירטו ולא הודאה מביאה ליד שבעה (ב"מ כ"ג). במקצת הכלים. הודוה במקצת כלים. דלמלא הודאה וכמינה
בלאו קרקעות. חייב. לטעם אף על הקרקעות על ידי גלגול שבעה. דלמנין לה כפיך דקדושין (מ"ג) מקרי (למט כ"ג).
דקדישן. נתיבין (שם) שמלמלתי וזקקתי הקרקעות לטעם על ידי גלגול (ב"מ כ"ג). ובמני (למט כ"ג). ואף זקקתי כנסתי קאי
שן לם חזיתו ולאו אפי' דין (פסוהין כ"ג). אין נשבעין על טענת חרש. כגון טענת כדמייה. דחזק עורני כמיני
כזל מקום לל מכרי ולא שבעה (למט כ"ג). אבל נשבעין לקטן ולהקדש. מפרש בגמרא (שם).

שבועת הטענה שתי כסף. וההודאה שזה פרוטה מירוש שתי כסף שני מעין. (פרוטת חזן דבתי). היכי משביעין ליה אר' יהודה משביעין אותו בשבועה האמורה בתורה ושנאמר ואשביעך בה' אלהי השמים.
ואשביע כמאן כי תנאן בר אידר דאמר בשם מריתו. ואמר רב אבהו אמילי ככני חייב. ומאי כשביעה האמורה בתורה ואשביע לטעם חפצא בידיה כאלו עוב אבא
שנאמר וישם העבר את ידו וגר וכתיב (בראשית י) ואמר השבע לי וישבע לו ואמר מקודם לכן אם נא פגאית תן כענין שיש נא ידך וגר'. וכן אמר רבא האי דיינא דאשבע בה' אלהי ישראל. מירוש ולא אחפשה
חפצא בידיה נעשה מני שטעה בדבר משנה וחוזר ומשביעו בחפשה חפצא בידיה וכן הלכתא. והא דאמר רב פפא דיינא דאשביעיה הפלין לנשבע ואשביעה הכי טעה לית הלכתא כוותיה. אלא כי הא שבועה בחפשה פיה

